

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Pactum sit non soluta pensione res cadat in commissum. parag. 4.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

addi ad securitatem Emptoris, puto, rationabiliter latam esse à Domino Rege Nostro Pragmaticam, idest legem infra ponendam, quæ, ut compensatio fieret ad æqualitatem tot pactorum, quæ contra Venditorem apponi solent, sancivit, ne census emerentur in posterum amplius ad rationem decem pro centum, sed, ad summum, ad rationem quinque pro centum; nam sic compensat Emptor illa onera, quæ imponit Venditori census. Non est igitur acquiescendum aliquibus, qui ajunt, injustam fuisse hanc Pragmaticam, seu hanc legem ex eo, quia putavit Regem habuisse respectum ad proprium interesse, quo multas Censuum pensiones solvebat Regnicolis ad rationem decem pro centum: Non est, inquam, acquiescendum, quia, quicquid sit de intentione interna Regis (quæ tamen bona in dubio semper est præsumenda) cum lex sit justa ex objecto, ut vidimus, non potest reprobari, ut injusta ex quocunque affectu Regis interno, ut, si Rex ferat legem, qua damnandi sint fures ad Titremes, non propterea ea lex est injusta, & repellenda, quia ipse ex odio peccaminoso velit, suorum bonorum subreptores cruciare. Sed de Justitia hujus Pragmaticæ iterum dicetur infra.

§. IV.

Pactum, ut, non soluta pensione, res cadat in commissum.

1. SOLET aliquando addi pactum, ut, si Censuarius pensionem non solvat intra duos, vel tres annos, res Censui subjecta cadat in commissum, idest, incurrat pœnam, ut dicta res fiat Emptoris Census. Id nè licitum est?

Dico positis tribus conditionibus esse licitum, & quia, iis positis, ex nulla parte apparet, in justitia, seclusa semper lege in contrarium.

3. Prima conditio est, ut culpa sua Venditor Censuum pensionem non solverit, cum tamen potuerit. Secunda, ut pœna proportionetur culpæ; Undè non potest pro exigua pensione non soluta cadere in commissum prædium multi valoris, sed, judicio prudentis, æqualitas decernatur. Tertia, ut pro onere talis pacti, quod subit Venditor, augea-

Tamburinus de Sacramentis.

tur pretium, vel diminuatür pensio modo jam dicto §. 3.

3. His conditionibus positis, non possunt esse nobis contrarii multi, qui cum Bonac. d. d. Bonacim. idè id esse licitum, negant, quia pœna debet de contrac. esse moderata, & culpæ proportionata; cum d. 3. qu. 4. enim nos proportionem dictam requiramus, p. un. n. 39 hi Doctores contra nos nequaquam sunt. Vide, quæ dicam c. 5. à n. 14.

§. V.

Pactum de rescindendo contractu.

1. DICO, in contractu censuali licitè esse pos-
le, abstrahendo à contraria lege, appo-
ni pactum, ut si per duos, vel tres annos cen-
suarius pensionem non solverit, cogatur, seu
teneatur restituere Emptori pretium totum,
& rescindere contractum. Probatur facile ex
dictis. In hoc autem pacto rectè notat Medina,
f non oportere, augeri pretium ab Emp-
tore, qui hoc pactum requirit. Ratio, puto
est, quia de jure naturæ sit, ut des mihi meum
pretium, si servare non vis obligationem sol-
vendi id, quod ego, per illud pretium, emo.
Quædam circa hoc peculiariter pro nostro
Siciliæ Regno dicentur paulo inferius finem.
cap. 6.

§. VI.

Pactum redimendi Censum totum simul.

1. IN Censu redimibili solet adjici pactum,
ut is redimi à Censuario nequeat per
partes, sed in totum. Emisti v. g. à me, pre-
tio centum aureorum, Censum annum redi-
mibilem quinque aureorum, cum pacto,
ut non possim ita redimere, ut dando tibi
quingenta, diminuam Censum, sed, si ve-
lim redimere, debeam reddere centum; qua
integra solutione facta, integer Census, &
totus extinguatur.

2. Dico Primo, ex natura rei ejusmodi
pactum esse licitum. Ratio est, quia, sicuti
alias res emptas cum pacto retrovenditio-
nis, non potest Venditor eas redimere per
partes; id enim esset in damnum Emptoris
quia Emptor partiali illa pecunia non po-
terit uti ad emendas res majoris valoris,
quas fortè veller emere, & quia per partes

XXX reddita